

LÄNSIALUEEN
PALVELUVERKKOSELVITYS

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI,
26.5.2016

JOHDANTO

- Selvityksen taustalla on Länsialueen palveluverkkoselvityksen ennakoarvioinnin osana laadittu sosiaalisten vaikutusten arviointi, jossa esitettiin:
 - Palveluverkkovaihtoehtoja koskeva kansalaispalaute
 - Vaikutukset palvelujen saavutettavuuteen
 - Vaikutukset koulu- ja päiväkotimatkoihin
 - Vaikutukset alueiden sosiaaliseen eriytymiseen
 - Vaikutukset arjen sujumiseen
- Toukokuussa 2016 laaditussa lapsivaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty palveluverkkoselvitysaineistoja, Stakesin julkaisua "Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioiminen" (Sirpa Taskinen, 2006) ja THL:n julkaisua "Lapsivaikutusten arviointi kuntapäätöksissä" (Heinämäki & Kauppinen, 2010)

JOHDANTO

- Lapsivaikutusten arvioinnilla pyritään kokoamaan lisää tietoa lapsen edun toteutumisesta.
- Lapsen edun mukaista on, että varhaiskasvatuslaissa ja perusopetuslaissa määritelty laatu ja lapsen kasvulle ja kehitymiselle asetetut tavoitteet toteutuvat.
- Edellä mainittuja lapsen edun toteutumismahdollisuuksia eri palveluverkkovaihtoehdoissa on arvioitu Länsialueen palveluverkkoselvityksessä sivuilla 82-92.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI - TAUSTAA

- Lapset ovat aikuisia konkreettisemmin sidoksissa elinympäristöönsä
- Kunnallisilla päätöksillä vaikutetaan suoraan lasten jokapäiväiseen elämään
- Palveluverkkosuunnitelmassa näitä ovat:
 - Fyysisen ympäristön ulkoiset puitteet: koulu- ja päiväkotimatkojen pituudet/laatu/turvallisuus, päiväkotien ja koulujen pihat, muut ulkoliikuntapaikat, asuinympäristöjen kehittyminen
 - Fyysisen ympäristön "sisäiset" puitteet: rakennusten kunto ja turvallisuus
 - Sosiaalinen ympäristö: päiväkotien/koulujen sosiaaliset suhteet, opetuksen sisältö/laatu
- Arvioinnin tavoitteena on selvittää mitkä ovat palveluverkkovaihtoehtojen ennakoitujen hyödyt / haitat lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnille

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – VAIHEET JA MENETELMÄT

1. Tietojen hankinta: palveluverkkoselvitys liitteineen
2. Vaikutusten tunnistaminen ja taulukointi vaihtoehtoasetelmaan
3. Tietojen käsittely
4. Vaikutusten arviointi (yhteistyössä substanssiasiantuntijoiden kanssa)
5. Raportointi

LASTEN NÄKEMYKSET

- Lasten parlamentin lausunnossa kannatetaan suuremman ja yhtenäisemmän koulun mallia:
 - Enemmän ainevaihtoehtoja, enemmän opettajia vastaamaan paremmin lasten erityistarpeisiin
 - Lyhyemmät koulumatkat, kun ei tarvitse matkustaa toiseen kouluun tietyn ainevalinnan takia
 - Enemmän ihmisiä ja mahdollisuuksia saada enemmän kavereita
 - Isossa koulussa salaisuudet eivät leviä yhtä helposti kuin pienessä, kiusaamista on kuitenkin ehkäistävä
 - Isossa koulussa pitää kiinnittää huomiota luokan kokoon
 - Pieneen kouluun on helpompi rakentaa yhteishenkeä, isossa koulussa sitä voi edistää yhteisillä tapahtumilla, tukioppilastunneilla ja koulukummitoiminnalla
 - Isoon kouluun on syytä varata enemmän välituntivälineitä ja järjestää välitunnit niin, että kaikilla on riittävät tilat välituntien viettoon
 - Koulun ympäristön liikennettä voisi rauhoittaa porrastamalla koulun alkamisaikaa

NUORTEN NÄKEMYKSET

- Nuorisovaltuuston lausunnossa kannatetaan yhden yläkoulun ja kahden alakoulun mallia:
 - Yhden yläkoulun malli madaltaa kynnystä valinnaisaineryhmien perustamiseen, valinnaisainetarjonta on laaja ja laadukkaalle opetukselle saadaan riittävät puitteet ja tilat.
 - Yhden yläkoulun mallissa ei synny koulujen välistä vastakkainasettelua. Kahden koulun mallissa on riski koulujen profiloitumiselle eri yhteiskuntaluokkien omiksi kouluiksi. Koulumatkat eivät kasva liian pitkiksi yhden koulun mallissa.
 - Yhteiskoulun toteutuksessa olisi hyvä, että ylä- ja alakoulut sijoittuisivat eri rakennuksiin ja niillä olisi omat ja erilaiset välituntipihat.
 - Sammonlahdessa pitää varmistaa sujuvat liikenneyhteydet (myös julkisella liikenteellä) ja turvallinen liikkuminen
 - Uusien tilojen rakentamisessa panostettava laatuun, viihtyisyyteen ja terveellisyteen

LAPSIIN KOHDISTUVAT SUORAT VAIKUTUKSET

- OPPIMISYMPÄRISTÖ: TOIMINTA/TILAT
- TERVEYS
- ARJEN SUJUMINEN
- KAVERI - JA IHMISSUHTEET
- OSALLISTUMINEN
- TASA-ARVO

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – OPPIMIS- JA KOULUPOLUT

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Päiväkoti → Esiopetus	Yhtenäinen oppimispolku päiväkodista esiopetukseen Skinnarilassa, Kourulassa, Lappeella. Uus-Lavolasta vaihto Lavolan kouluun. Sammonlahdesta vaihto esim. Skinnarilaan.	Sammonlahteen saadaan yhtenäinen oppimispolku (ml. Skinnarila). Oppimispolku katkeaa Kourulassa. Uus-Lavolasta vaihto Sammonlahden kouluun. Lappeella oppimispolku ei muutu.	Kourulassa yhtenäinen oppimispolku päiväkodista esiopetukseen. Muilta osin ei eroa keskittävään malliin.
Esiopetus → Alakoulu	Yhtenäinen oppimispolku esiopetuksesta alakouluun Skinnarilassa, Kourulassa, Lappeella ja Lavolassa. Sammonlahdessa oppimispolku ei ole yhtenäinen.	Sammonlahteen saadaan yhtenäinen oppimispolku esiopetuksesta alakouluun myös Skinnarilan, Lavolan ja Kourulan lapsille. Lappeella säilyy yhtenäinen oppimispolku.	Kourulassa koulupolku katkeaa siirryttäessä 3. luokalle. Muilta osin ei eroa keskittävään malliin.
Alakoulu → Yläkoulu	Koulupolku muuttuu siirryttäessä yläkouluun kaikilla lapsilla.	Siirtyminen 7. luokalle toiseen kouluympäristöön vähenee merkittävästi. Ve 1B:ssä on katkeamaton oppimispolku.	Ei eroa keskittävään malliin.
Yhteenveto	Lapsen kouluympäristö muuttuu kaikilla viimeistään yläkouluun siirryttäessä.	Lapsen kouluympäristö pysyy muuttumattomana suurella osalla lapsia esiopetuksesta yläkouluun saakka. Etuna pitkäjänteinen yhteistyö lapsen-opettajien-perheen kanssa, lasten tarpeiden tunteminen ja tuttu kouluympäristö lapsille.	Lapsen kouluympäristö pysyy muuttumattomana suurella osalla lapsia esiopetuksesta yläkouluun saakka. Kourulassa koulupolku muuttuu siirryttäessä 3. luokalle.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – OPPI MI SYMPÄRISTÖ / TOIMINTA

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Mikä on vaikutus aamu-, iltapäiväkerhotoimintaan?	Kaikilla alakouluilla on kerhotoimintaa rajallisin resurssein.	Kerhotoimintamahdollisuudet monipuolistuvat (tilat, välineistöt, kerhojen vetäjät) Tarjonta voidaan turvata myös niukemmilla resursseilla. Isompi käyttäjäpohja lisää koulupäivän jälkeisen harrastustoiminnan järjestäjien (esim. urheiluseurat, järjestöt) toimintamahdollisuuksia.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.
Lisääntyvätkö / vähenevätkö harrastusmahdollisuudet Länsialueella?	Kaupungin ylläpitämät ulkoliikuntapaikat säilyvät lasten ja muiden asukkaiden käytössä tärkeinä lähiliikuntapaikkoina.		
	Ulkoliikuntapaikat säilyvät.	Uusi koulukeskus monipuolistaa Sammonlahden harrastuspaikkatarjontaa. Isot ja monikäyttöiset liikuntasalit palvelevat päivä- ja iltakäyttäjiä. Ulkoliikuntapaikat (kentät) säilyvät myös käytöstä poistuvilla kouluilla. Leikkikentistä ei ole päätöksiä.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – OPPI MI SYMPÄRISTÖ / TOIMINTA

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Onko vaikutusta oppilaiden tuen ja oppilashuollon järjestämiseen?	<p>Henkilökuntamäärät pienet yksikköä kohden, vähemmän erityisasiantuntijuutta. Erityisasiantuntijat eivät ole aina tarvittaessa käytettävissä ja henkilöstön siirtyminen koululta toiselle vie työaika.</p> <p>Erityisopetusta tarvitsevat lapset voivat joutua toiseen kouluun kuin muut naapuruston lapset.</p>	<p>Enemmän henkilökuntaa ja erilaista asiantuntijuutta, mahdollistaa nykyistä paremmin henkilökunnan yhteistyön. Oppilashuolto tehostuu ja eri asiantuntijoiden välinen yhteistyö lasten asioissa lisääntyy mikä parantaa palvelun laatua.</p> <p>Erityisopetusta tarvitsevat lapset voivat käydä samaa lähikoulua muiden kanssa.</p>	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Erityisen tuen tarve haasteellinen täyttää Kourulassa.
Mikä on vaikutus valinnaisaineiden ja painotetun (esim. liikunta-, kieli-, tai taidepainotteinen) opetuksen tarjontaan?	<p>Painotetun opetuksen tarjonta hajaantuu eri kouluihin.</p> <p>Koulujen pienien oppilaspuhjen takia vaikea muodostaa ryhmiä, jolloin tarjonta voi jäädä suppeaksi.</p>	<p>Isommat yksiköt mahdollistavat laajemman valinnaisainetarjonnan. Painotettu opetus on tasapuolisemmin saavutettavissa. Keskitettyssä yksikössä voi olla painotettua opetusta.</p> <p>Alakoululaiset voivat hyödyntää yläkoulun aineopetustiloja, mahdollistaa joustavat opetusjärjestelyt.</p>	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulassa ei ole riittävää oppilaspuhjaa painotettuun opetukseen.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – OPPIYMPÄRISTÖ / TILAT

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Vastaavatko tilat tulevia pedagogisia tarpeita ja tulevaisuuden koulumallia?	Nykyiset tilat päiväkodeissa ja kouluissa eivät aina vastaa ryhmä- ja projektityöskentelyn sekä toiminnallisuuden tarpeisiin.	Uudet tilat helpottavat uusien oppimisympäristöjen soveltamista.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.
Riittävätkö liikunta- ja harrastustilat?	Nykyiset liikuntatilat edellyttävät peruskorjausta n. 5 vuoden jälkeen. Iltakäytölle on enemmän kysyntää kuin tilatarjontaa. Iltapäivätoiminnalle osin puutteelliset tilat vanhoissa koulurakennuksissa.	Optimoi liikuntatilojen päivä- ja iltakäytön, matkat liikuntatiloihin (iltakäyttö) pitenevät hieman, mutta tilat ovat modernimmat ja monipuolisemmat. Kourulassa liikuntatila muuttuu päiväkodin monitoimitilaksi.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulaan tulee pieni (n. 200 hym ²) sali koulun ja päiväkodin yhteyteen.
Riittävätkö koulujen oleskelu- ja leikkipaikat?	Koulujen pihat (5 kpl) toimivat oleskelu- ja leikkipaikkoina. Päiväkotien pihat voivat toimia iltaisin leikkipaikkoina.	Yhtenäiskoulun tilat ja pihat jaetaan pienempiin osiin ja taukoja porrastamalla turvataan riittävät tilat. Pihojen mitoitus lasta kohden on väljempi uusissa kohteissa.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.
Ovatko kirjastopalvelut saavutettavissa?	Nykytilanteessa Sammonlahden kirjasto koulun välittömässä läheisyydessä noin 30 %:lla oppilaista (vain yläkoululaiset).	Keskittävässä mallissa Sammonlahden kirjasto koulun välittömässä läheisyydessä noin 50-70 %:lla oppilaista. Mahdollistaa uuden kirjaston koulun yhteyteen.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulan 1.-2. lk oppilailla ei ole kirjastoa koulun välittömässä läheisyydessä.

LAPSI VAIKUTUSTEN ARVIOINTI – TERVEYS JA TURVALLISUUS

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Vähenevätkö / lisääntyvätkö liikenneonnettomuuksien riskit?	Kaikissa malleissa toteutetaan turvallista koulumatkaa edistäviä toimenpiteitä.		
	Länsialueella tehdään joka tapauksessa liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä.	Saattoliikenne keskittyy pienemmille alueille: edellyttää liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä etenkin Sammonlahden koulun ympäristössä.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Vähentää jossain määrin Sammonlahteen suuntautuvaa saatto- ja noutoliikennettä.
Vaikutus lasten omatoimiseen liikuntaan?	Kaikissa malleissa noin 90 %:lla alakoululaisista on alle 3 km koulumatka, jota voidaan pitää kohtuullisena kulkea jalan tai pyörällä.		
	Alakoululaisilla lähes 90 %:lla on alle 2 km koulumatka.	Laadukkaammat uudet liikuntaharrastuspaikat voivat kannustaa lapsia omaehtoiseen liikuntaan koulupäivän jälkeen. Suljettavien koulujen lähiliikuntapaikat (kentät) säilyvät mutta ohjattu sisäliikunta keskittyy Sammonlahteen. Alakoululaisilla lähes 80 %:lla on alle 2 km koulumatka. Koulumatkat pitenevät ja 2-3 km pituiset matkat yleistyvät Kourulan, Huhtiniemen, Skinnarilan ja Lavolan alueilta. Tämä lisää lasten liikkumista, mikäli koulumatka kuljetaan jalan tai pyörällä.	Kourulan koulun oppilaille (1. ja 2. lk) koulumatka säilyy nykyisenä. Muilta osin ei isoa eroa keskittävään malliin.

LAPSI VAIKUTUSTEN ARVIOINTI – TERVEYS

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Mikä on tilojen ja rakennusten terveellisyys (esim. sisäilman laatu)?	Kaikissa malleissa järjestetään terveellinen kouluympäristö		
	Tilat Kourulassa, Skinnarilassa (koulu ja päiväkoti) ja Sammonlahdessa (päiväkoti ja liikuntahalli) vaativat peruskorjauksia tai perusparannusta / uudelleen rakentamista.	Uudet rakennukset laadukkaasti toteutettuina vähentävät esim. sisäilmaongelmien terveyshaittoja.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – ARJEN SUJUMINEN

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Muuttuuko lasten päivärytmi tai perheiden ajankäyttö?	<p>Päiväkodit ja alakoulut sijaitsevat eri puolilla länsialuetta lähellä koteja.</p> <p>Osa liikunta- ja harrastuspalveluista haetaan Länsialueen ulkopuolelta.</p>	<p>Päiväkotimatkat pitenevät Skinnarilasta, josta yhteydet Sammonlahteen ovat kuitenkin hyvät (mahdollista yhdistää päiväkotimatka vanhempien työ- ja asiointimatkoihin).</p> <p>Esiopetus- ja alakoulumatkat pitenevät ja 2-3 km pituiset matkat yleistyvät Kourulan, Huhtiniemen, Skinnarilan ja Lavolan alueilta. Osalla esiopetus- ja alaluokkalaisten vanhemmista lasten vientimatkan suunta suhteessa työmatkoihin on "väärä". Lapsilla koulumatkoihin kuluu hieman pidempi aika (esim. jos koulumatka pitenee n. 1 km verran, vie se jalan noin 15 min pitempään. Muutos koskee noin 10% alakoululaisista. Mikäli lapset tuodaan autolla kouluun, vie se myös vanhemmilta hieman aikaa aamuisin.</p> <p>Malli luo edellytykset Sammonlahden aluekeskuksen palvelutarjonnan kehittämiseksi, mikä vähentää tarvetta hakea palveluita muualta.</p>	Kourulan alueella pk- ja esiopetus on kodin lähellä ja koulun oppilailla (1. ja 2. lk) matka pysyy samana. Muilta osin ei isoa eroa keskittävään malliin.
Joutuvatko lapset siirtymään koulusta harrastuksiin tai iltapäivätoimintaan?	Kaikilla kouluilla on kaupungin järjestämää ip-toimintaa.	Isommissa yksiköissä iltapäivä- ja harrastustoimintaan enemmän resursseja ja monipuolisempi tarjonta. Iltapäivätoimintaan ei tule siirtymää.	Ei isoa eroa keskittävään malliin, ip-toimintaa myös Kourulassa (jos riittävästi osallistujia).
Avoimet varhaiskasvatuspalvelut	Palvelupiste Kourulassa	Palvelupiste siirtyy Sammonlahteen ja on paremmin saavutettavissa.	

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – KAVERI- JA IHMISSUHTEET

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Lisääntyykö eri-ikäisten luonteva yhdessäolo?	Ala- ja yläkoululaiset eroteltuina. Voidaan kokea huonona ja hyvänä asiana.	Mahdollistaa eri-ikäisten lasten yhteistoiminnan (esim. koulukummitoiminta). Voidaan kokea huonona ja hyvänä asiana. Yhteistoiminta edistää kaikkien lasten vuorovaikutustaitoja.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulassa 1.-2. luokkalaiset yhdessä päiväkotilasten kanssa.
Miten vaikuttaa lasten keskinäisiin suhteisiin ja ryhmäytymiseen?	Pienet yksiköt koetaan tutuksi ja turvalliseksi. Silti riski jäädä ryhmän ulkopuolelle voi olla iso. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva.	Tukee lasten toimintaa erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa. Mahdollistaa isommat kaveripiirit. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulasta 3. luokalle siirtyvät uuteen ympäristöön ja yhteisöön.
Miten vaikuttaa aikuiskontakteihin?	Pieni päiväkotiki ja alakoulu koetaan lapsi-opettaja-vanhempi-yhteistyön kannalta paremmaksi. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva.	Oppilaat ja opettajat tuntevat toisensa koko peruskoulun ajan. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.
Päiväkotilasten kaveruussuhteet	Nykytilanteessa lapsia voi olla yhtä aikaa 7 lasta yhtä kasvattajaa kohti, mitoitus on mahdollista tietyissä tilanteissa 8 lasta yhtä kasvattajaa kohti.	Mitoitus 8 lasta yhtä kasvattajaa kohden, toimintasoluissa vuorovaikutuksen määrä säilyy samana.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – OSALLISTUMINEN

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Muuttuvatko lasten mahdollisuudet osallistua päätöksentekoon?	Koulun tai päiväkodin toimintakulttuuri on ratkaiseva.		
Lisääntyvätkö/vähentyvätkö syrjäytymisen riskit?	Alakoulujen ja päiväkotien sosiaalinen eriytyminen riskinä, ehkäiseminen vaatii kouluilta resursseja ja toimenpiteitä. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva.	Syrjäytyminen tai esim. jengiytyminen on riski myös isoissa kouluissa, mutta niissä on mahdollisuus myös sekoittaa ryhmiä. Koulun toimintakulttuuri on ratkaiseva. Kahden yläkoulun mallissa riskinä yläkoulujen sosiaalinen eriytyminen.	Ei isoa eroa keskittävään malliin.
Paraneeko lasten tiedonsaanti?	Koulun tai päiväkodin toimintakulttuuri on ratkaiseva.		

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – TASA-ARVO

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Onko vaikutusta lasten sosiaaliseen tasa-arvoon?	Riski alakoulujen ja päiväkotien sosiaaliselle eriytymiselle kasvaa. Pienet yksiköt edellyttävät enemmän keskitettyjä johtamisen resursseja, jotta varhaiskasvatuksen ja opetuksen toiminnan laatu olisi tasaista. Tämä kuluttaa ydintoiminnan eli varhaiskasvatuksen ja opetuksen resursseja.	Länsialueelle saadaan yhtenäisempi varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus. Resurssit saadaan kohdennettua opetukseen ja lasten kanssa käytettävään aikaan. Kahden yläkoulun mallissa tarve edistää sekoittunutta oppilasrakennetta oppilasottoalueiden, maankäytön ja asuntopolitiikan keinoin.	Ei isoa eroa keskittävään malliin. Riskinä, että Kourulan 3. luokkalaiset tulevat "ulkopuolisina" Sammonlahteen.

LAPSIIN KOHDISTUVAT VÄLILLISET VAIKUTUKSET

- YHTEISÖ JA ASUINALUEET
- PALVELUJEN LAATU
- SOSIAALISET SUHTEET

LAPSI VAIKUTUSTEN ARVIOINTI – YHTEISÖ JA ASUINALUEET

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Muuttuvatko ympäristön virikkeellisyys ja virkistysmahdollisuudet?	Ei merkittävää muutosta nykytilanteeseen. Skinnarilassa kehitetään koulu- ja pk-tontin ympäristöä. Päiväkotien leikkikenttiä voi käyttää iltaisin.	Luo edellytykset Sammonlahden keskustan ympäristön parantamiselle. Poistuvien päiväkotiki/koulutonttien läheisyydessä säilyvät ulko- ja lähiliikuntamahdollisuudet. Kaavoituksella on mahdollista toteuttaa alueille uusia virkistys- ja harrastuspaikkoja.	Ei isoja eroja keskittävään malliin.
Paraneeko asuinalueiden esteettisyys ja vetovoimaisuus?	Ei merkittävää muutosta, alueiden vetovoima säilyy nykyisenä, koska kullakin asuinalueella säilyy koulu ja päiväkotiki.	Sammonlahden keskustan kehittämismahdollisuudet paranevat. Käytöstä poistuvilla päiväkotiki/koulutontteilla on uudella maankäytöllä mahdollisuus parantaa taajamakuva, ympäristön toimivuutta ja vetovoimaisuutta. Uusi yhtenäiskoulu voi lisätä lapsiperheiden asuntojen kysyntää erityisesti Sammonlahden ja Lappeen koulujen lähialueilla. Toisaalta osa lapsiperheistä voi kokea lähikoulujen sulkemisen alueiden vetovoimaisuutta heikentävänä. Skinnarilassa (myös pk poistuu) ja Kuusimäessä koulun sulkeminen voi jossain määrin laskea alueen vetovoimaa.	Ei isoja eroja keskittävään malliin paitsi Kourulassa, missä alaluokkien säilyminen voi ylläpitää lapsiperheiden asuntojen kysyntää. Uusi koulu- ja päiväkotiympäristö parantaa Kourulan esteettisyyttä.

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI – SOSIAALISET SUHTEET

	Nykytilanne	Keskittävä malli	Keskittävä malli + Kourula 1.-2. luokalle saakka
Lisääntyykö yhteenkuuluvuus ja alueidentiteetti?	<p>Pienet yksiköt voidaan kokea kodikkaiksi ja toimijat tuntevat toisensa hyvin. Haittapuolena oppimispolkujen katkeaminen.</p> <p>Identiteetti muodostuu pienemmän alueen puitteissa.</p>	<p>Alueiden, joilta koulu tai päiväkoti poistuu, alueidentiteetti voi heiketä. Myös yhteiset tilat, jotka ovat alueen toimijoiden käytössä poistuvat. Jatkosuunnittelussa on turvattava yhteistilojen tarjonta kerhoille, asukasyhdistyksille ym. toimijoille.</p> <p>Perheet voivat kiinnittyä yhtenäiskouluun lasten pitkän ja yhtenäisen oppimispolun vuoksi. Yhtenäiskoululle ja sen alueelle voi muodostua oma identiteetti.</p> <p>Kahden yläkoulun mallissa riskinä koulujen välinen liiallinen kilpailu ja vastakkainasettelu.</p>	<p>Ei isoa eroa keskittävään malliin. Kourulan alueen alueidentiteetti säilyy vahvemmin koulunkin säilyessä.</p>
Yksiköiden toimintakulttuuri tässäkin ratkaiseva.			

LAPSIIN KOHDISTUVAT VAIKUTUKSET - YHTEENVETO

YHTEENVETOA

- Keskittävä malli mahdollistaa niukkenevien resurssien kohdistamisen opetuksen laatuun, laajempaan valinnaisainetarjontaan ja monipuolisempaan painotettuun opetukseen. Mahdollisuudet monipuoliseen kerho- ja harrastustoimintaan toteutuvat. Myös oppilashuolto ja -tuki tehostuvat ja eri asiantuntijoiden välinen yhteistyö lisääntyy.
- Isoissa kouluissa lasten kaveripiiri laajenee. Kiusaamista on ehkäistävä kaikissa malleissa.
- Lähikoulujen lakkauttaminen on herättänyt Länsialueella vastustusta, sillä lasten koulumatkojen turvallisuuden pelätään heikentyvän liikenteen ruuhkautumisen vuoksi. Lisäksi osa vanhemmista pelkää turvallisen yhteisöllisyyden katoavan kouluista. Pienemmät päiväkotit ja kouluyksiköt voidaan kokea tutuimmiksi ja turvallisemmiksi. Lapset ja nuoret näkevät yhtenäiskouluissa enemmän mahdollisuuksia.

YHTEENVETOA

- Keskittävässä mallissa lapsen kouluympäristö pysyy muuttumattomana suurella osalla lapsista esiopetuksesta yläkouluun saakka, jolloin saavutetaan pitkäjänteinen yhteistyö lapsen, koulun ja perheiden kanssa. Päiväkotien ja koulujen toimintakulttuurit ovat kaikissa malleissa ratkaisevassa asemassa.
- Keskittävä palveluverkkomalli luo edellytyksiä kehittää Sammonlahden palvelutarjontaa (kirjasto, nuorisotilat, muu harrastustoiminta, myös yksityiset palvelut), mikä parantaisi Länsialueen palveluomavaraisuutta suhteessa muuhun Lappeenrantaan. Sammonlahden alueen ympäristön laadun ja ilmeen parantuminen lisäävät koko Länsialueen vetovoimaisuutta.
- Keskittävä malli pidentää päiväkotimatkoja osalla lapsista Skinnarilasta, myös esikoulu- ja alakoulumatkat pitenevät Kourulan, Huhtiniemen, Skinnarilan ja Lavolan suunnista. Osalla lapsista koulumatkan pituus pysyy samana tai lyhenee, mutta reitit muuttuvat. Kokonaisuutena matkojen pituudet pysyvät kuitenkin kohtuullisina. Keskittävässä mallissa on panostettava Sammonlahden alueen liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä yhtenäisiin ja turvallisiin koulumatkareitteihin.